Ezen lapok minden héten négyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon jelennek meg. **Előfizetési ár** félévre Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirdetmények minden aprólatos hasábsoraért 5 (öt) ez. kr. fizettetik.

Kedden 547. Februarius 23. 1847.

BUDAPESTI HIRADÓ.

Előfizethetni helyben kiadóhivatalban, **hatvani utczai** Horváth-házban **183ik szám** alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomba s külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetnek meg.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előléptetések. Fens. István főhg válasza a dunáninneni kerületi táblához. Nyilt levelek Erős Lajoshoz Szabolcsba (Csilapodjunk VI.) — Ujévi merengés. — Kimutatása a Száva folyón 1846ban szállitott termesztmények és kereskedési czikkeknek. **Megyék:** Közgyülés Veszprémben. Budapesti hirharang. Erdélyi országgyülés (Rövid közlések. **Külföld.** Nagybritannia. Francziaország. Hivatalos és magánhirdetések. Lottenahuzások. Nemzeti szinházi játékrend. Gabonaár. Statuspapirok és részvényekárkelete. Dunavizállás.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Ő cs. kir. ap. Fölsége **Kocsi-Horváth** Sámuelt Veszprémmegye alispánját ‚kir. tanácsos' czimmel díj-elengedés mellett diszesitteni legkegy. méltóztatott.

Ő cs. kir. ap. Fölsége a beszterczei szék. káptalannál **Fogt** József kanonokot a bold. szűz Mária szebegény-hegyi apátja; **Cherven** Tamás kanonokot pedig a bold. szűz Mária ujházi (de casa nova) apátja czimével felruházni legkegy. méltóztatott.

A nmgu magy. kir. udv. Kincstár a zsolnai k. sóhivatalnál megüresült ellenőrködő mázsamesteri állomásra **Roth** Károly ugyanottani mázsamestert, az ezáltal megüresült állomásra pedig **Vogel** Károly pesti sómázsálót, kinek eddigi tisztállomása többe betöltetni nem fog; továbbá a tárkányi k. sóhivatalnál megüresült mázsálosságra **Pogány** László nagyváradi k. sótárőrt alkalmazta. — Végre a brucki harminczad-hivatalnál megüresült ellenőrségre **Brunner** József soproni kir harminczad-hivatali segédet, ennek helyére pedig **Langer** Antal magyarfalvi k. harminczadi ellenőrt léptette elő.

VÁLASZA fenséges **István** főherczegnek a dunáninneni kerületi törvényes tábla által hozzá intézett részvéttanusitó iratra: „Nagyságos, nemes és vitézlő urak! Azon bánatos részvétért, mellyel uraságtok felejthetlen édesatyám elhunyta feletti fájdalmamban olly híven osztoznak, szivemből köszönetet mondok; a mint hogy szivből eredteknek hiszem azon bizalomteljes ragaszkodás nyilatkozatait is, mellyeket uraságtok Magyarországban kir. helytartóvá lett legkegyelmesebb kineveztetésem felett f. évi boldogasszony hava 29én kelt üdvözlő feliratukban iránt am kifejezni szivesked tek. — Magasztos példa gyanánt áll előttem ez uj pályán a boldogultnak félszázados dicső működése; 's az áldás, mit háladatos elismerés az ország minden részeiben hamvaira mond, hatalmas ösztönül szolgál nekem: hogy nyomdokait követve, a bennem helyzett legmagasb bizalomnak 's iránt am nyilvánuló várakozásnak Isten segedelmével lehetőleg megfeleltni törekedjem. — Ki egyébiránt, őszinte köszönetem ismétlése mellett, minden jót kivánván, maradok czimzett uraságtok Bécs, böjtelő hava 10kén 1847, jóakarója István m. k., kir. helytartó.

D (NYILT LEVELEK Erős Lajoshoz, Szabolcsba. *Csilapodjunk.* VI.) Magam is érzem, kedves barátom, hogy hosszabbra nyultak fejtegetéseim, mint kivántam volna, és azért szükséges is, hogy azokat ezuttal berekeszszem. Meglehet és gyanitom, hogy sokat mondtam, mi a pártodbeliekre és magadra kellemetlenül hathatott. Szomoru, hogy oda jutottak a dolgok, miszerint a viszonyos taglalgatások folyamában az efféléket elkerülni alig lehet, a nélkül, hogy a való és igaz ne szenvedjen mellette. És azért hagyjuk abba a sopánykodást a felett, min változtatni nem lehet, és nézzük az indokokat, mellyek alkalmasokarra, hogy benneteket a dolgok ujabb fordulatival, mellyeknek eszközlői nagy részben magatok valátok, méltán békithetnek.

Nincs benne kétség, hogy azon pillanat, midőn azon édes csalódások helyére, mellyekbe ringattuk volt magunkat, elvégre a rideg valóság lép, teli van keserüséggel és a kedélyt keményen sujtja. Igy például az ifju, ki legszebb reményeivel a hajadonon függött, ha észreveszi, hogy ez csalfa és hütelen; — a férfi, ki élte boldogságát neje szeretetéhez lánczolá, ha sejti, hogy ez máshoz kezd fordulni; — a férj, ha nincs gyermeke, melly után szíve eseng, vagy ha látja, hogy a magzat, kiért annyit fáradott, nem felel meg várakozásának; — a testvér, ha hideg részvétlenséget és elidegenedést tapasztal azok részéről, kiket leghübb barátjainak vélt tarthatni, — hogy mindezek sajgó fájdalmakat és keserveket érezhetnek, belátni igen könnyü. És azért ép olly kevés nehézséggel jár, észszel felérni azt, hogy bennetek a dolgok legujabb fordulatai nem kis tömegét a kellemetlen érzéseknek költhetik fel. Nem csekély ugyanis azok száma, mellyekbe ringattátok volt magatokat és mellyektől már most bucsúznotok szükséges. Azon ingatag hajadonnak, melylyel ölelkezni annyira szerettetek — a népszerüségnek — csalfaságát 's hütlenségét kezditek észrevenni — és búsultok. Azon asszony, kinek osztatlan ragaszkodását megnyerni annyira buzogtatok — a közvélemény — kedvezéseiben már másokat is részesít, kegyes szemmel másokra is tekint — és szomorkodtok. Azon magzat, kinek nemzése és ápolása körül annyit izzadoztatok — a haladás — vagy meg sem született, vagy ha megszületett is, törpe és hő reményeiteknek meg nem felel — és sopánykodtok. A testvérek, kikbe a szorultság pillanatában helyez étek minden reményeiteket — tin pártotok — oszlik nézetekben, szakadozik érdekekben — és desperáltok. Egy szóval: beköszönt a csalódásokból kibontakozás pillanata, és innen a keserüség. Tiazt hittétek, hogy politikátokkal lehet valamit lenditeni felfelé és magatok körül, és most az jő ki, hogy nem lehet bizony semmit is — és ezért haragusztok.

Én ezt észszel igen jól fel birom fogni, de közdolgok latolása körül távol szeretek maradni minden érzelgőségtől, és azért legkisebbé sem sajnállak benneteket, hanem ezt csak akkor tenném, ha látnom kellene, hogy a tapasztalás tanuságai nincsenek rátok semmi befolyással, mert elismerem, hogy nincs sajnálatra méltóbb lény az ég alatt, mint az, kinek fülei annyira berekedve, szemei olly vastag hályoggal fedve vannak, miszerint ezen érzékekre a tapasztalásnak sincsen behatása. Én azonban tőletek egészen mást várok, várom pedig azt, hogy lesz elég tinmegtagadástok örülni velem, hogy bekövetkezett elvégre a csalódásokból kibontakozás pillanata, melly alapos ön- és helyzetismerethez vezetend benneteket. És azért, minél hamarább tulestek és elfojtjátok azon keserüséget, melly kebleteket sanyargatja, annál jobb, annál hamarább fogtok azon szerepbe visszalépni, melly sajátotok és mellyből csak a dolgok abnormis állásánál fogva lehet kilépnetek — t. i. a minoritas szerepébe.

Hadd magyarázom neked meg azon szerep sajátszerüségét és értelmét, mellybe vissza kell lépnetek, ha ügyeinket biztosan fejleni és jobbra fordulni látni akarjuk. Reményem, sőt erős hiedelmem szerint a kormány a tapasztalás tanulságait hasznára fogja forditani, ezentul kételytől nem fog többé eltérni és azok szellemében fog kormányozni. Először, örökös éber figyelemmel fogja kisérni az ország szükségeit, a vélemények fejleményeit, és igy mind a törvényhozási téren maga fogja készen formulázni a valódi szükség-javasolta törvényhozási intézkedéseket, mind pedig közigazgatásilag mindazt létesitendi, mihez a törvényhozó test hozzájárulása nem szükséges, és a mi törvényszerüleg közigazgatási körbe tartozik. Másodszor, meg fog maradni azon udvös elhatározása mellett, hogy azokat, kik az ő megszabbasztására minden módon törekednek, alkotmányszerüségét el nem ismerik és rosz szándékokról gyanusitják, a végrehajtó hatalom eszközeivé, birói hatalom részeseivé, mennyire tőle függ, nem teendi. Ennek természet szerint több következése lesz. Mindenekelőtt többsége lesz a kormánynak a törvényhozási téren és erős pártja, melly őt a közigazgatás és véleményi mezőn istápolandja. Ezek következtében erkölcsi tekintélye és sulya növekedvén, hatályosabban fog kormányozhatni az eddigi eszközökkel, 's a hiányzókat alkotmány vagy törvény körén kivül keresni, nem lesz semmi hajlama. És ez egy eredmény; másik az, hogy homogénebbek levén az egész kormányzási gép kerekei, az sokkal jobban és nagyobb sikerrel fog foroghatni, és egyszersmind azon eszmezavar is megszünik, melly abból származik, ha látják az emberek, hogy valamelly kormány elleneinek legyezgetése és kegyelése által, minden lépten elveit tagadja meg, és határozatlanságát azzal járó gyengeségével együtt elárulja. Az illy sikerek vissza fogják adni az elméknek az önbizalmat, és ki fognak bennünket emelni azon hibánkból, hogy mindent egyszerre akarunk, sort várni nem tudunk, és ha tettünk valamit, még mielőtt az eredményét kifejtette volna, már ismét mást és többet akarunk. És ez még nem elég. A kormány kiemelkedve elvégre azon sajnálatos állásból, mellybe magát besaráglyaztatni engedte, meg fogja izlelni a többséggeli kormányzás jóvoltjait, malasztjait és igy azon többség rokonszenveit, mellyre támaszkodik, becsben tartandja, és mivel egy részről minden alkotmányos országok példájaarra tanitja, hogy kormány többségét ugy és azon eszközökkel tarthatja meg, mellyekkel szerezte, t. i. ha törvényszerü, nemzeti, alkotmányos és haladó, természetesen haladó, alkotmányos, törvényszerü és nemzeti fog maradni, mi alatt más részről sohasem felejtendi azt, hogy olly dynastiáknál, mellyek nem benn laknak a honban 's külön-szerkezetü népeken uralkodnak, az alkotmányos nemzetek ösztönszerü feltékenysége jogaik iránt soha egészen meg nem szünhetik, és igy ezt bármikép felbizgatni ovakodandik. Ezen állapot összeségét nevezem én alkotmányos monarchiának a szó igaz értelmében. Véleményem szerint dolgaink ezen irányt veszik és ezen szellemben fejlednek. Ámde, ha ez igy van, a tiétek nem lehet tovább azon szerep, mellyet eddig játszottatok. Hadd lássuk tehát ezen uj helyzetben, mi a ti természetes szerepetek.

Noha még csak reményeim vannak, de mint bevégzett tényt teszem fel, hogy nagyszámu csalódásitokból kibontakoztatok, és a kénytelenségnek engedtetek. Ebből mi következik? Természetesen az, hogy meg fogjátok eljárástokat változtatni. Politikai elveitek és czéljaitok mellett megmaradhattok, de nem fogtok systematice törni a kormány ellen, nem fogjátok kormányzását nehezíteni, nem fogjátok tőle megvonni akarni azon módokat, mellyek segélyével lehet egyedül hatályosan kormányozni, a nemzetiség terjesztésében semmi erőszakot és kényszeritést alkalmazni nem fogtok, nem fogjátok csupán magatokat hazafiaknak tartani, és ez által az ellenpárt szenvedélyes háboruját provocálni, nem látandjátok minden kormányi rendeletben és hivatalnokban az absolutismus eszközeit, nem fogjátok az ellenvélemény elriasztása és elnémitása által eszméitek győzelmét eszközölni akarni, nem fogtok egyszerre sokat markolni, tekintettel lesztek az átmeneti processusban nélkülözhetlen stadiumokra, és alapokat fogtok lerakni igyekezni a tovább és magasabbra épithetés czéljából. Az illyen józanabb eljárásnak mi lesz természetszerü moralis eredménye? A kormánynak azon aggodalma, hogy a haladási és ugynevezett liberalis eszmék nálunk eddig, valóságos kormány-elleni eszmék szövetségben, és ezen utóbbi eszmék képviselőinek szószólása mellett hozatván rendszerint szőnyegre, a haladási eszmék győzelme, egyszersmind a rendetlenség és kormányi elgyengités eszméinek diadalát is magában találja foglalni, el lesz egészen távoztatva, és ez által ő a szükséges átalakitások formulázására és keresztül vitelére, minden veszély nélkül el fogja magát tökélhetni. Ellenpártotok, ha egyszer eszméiteket és eljárástokat veszélyes szövetségeseiktől megszabadittattátok, sokkal hajlandóbb lesz azokat méltánylani, nyugtalanság nélkül fog reájok tekinthetni, könnyebben megbarátkozhatni velök, az ellenvélemény képviselőinek és eljárásuk józansága és mérséklete, kedvező nézeteket fog költeni magok ezen eszmék iránt, és a pártszellemü idegenkedés és szükkeblüség következményeit szeliditeni fogja. A vitatás és vélemény-harcz, mind a sajtó mind a köztanácskozások téren — mint nélkülözhetlen kellékei az alkotmányos uton történni kellő átalakitásoknak — higgadtabbak, több oldalubbak, gyökeresebbek, méltyebbek leendenek — az eredmények végre, minden irányban gyümölcsözőbbek, megnyugtatóbbak, kielégitőbbek. Öszvefogva ezeket, világos, hogy a valóságos alkotmányos kifejlés a ti minoritástokat egyenesen postulálja — feltéve természetesen, hogy igazam van abban, mit felebb a kormány jövendő politikájáról állitottam, mert ha nincs igazam, ugy még azért nem következik ugyan, hogy nektek legyen, de annyi bizonyos, hogy akár többségben akár kisebbségben legyetek, mindegy, mert ez esetben mire szükségünk van, elérni ugy sem fogjuk, és alkotmányosságunk alig leend egyéb, — irott malasztnál.

Ezen eredményeket várom én kedves barátom, és mondhatom, ezt várja pártom azon uj szereptől, mellybe visszalépésteket eszközölni akarjuk. És ti mégis azt mondjátok, hogy mi akarunk benneteket nullificálni? Ti mondjátok ezt, kik tudjátok, hogy pártot, valamig fejét birja, nullificálni nem is lehet! Formáljatok politikai iskolát, jőjjetek magatokkal tisztába, regeneráljátok magatokat, hozzatok be fegyelmet soraitokba, örködjetek az alkotmány felett a menynyit tetszik, de türjétek, hogy mások meg a felett örködhessenek, nehogy ebből, a nézeteitektől eltérő elemek megzsibbasztása legyen; opponáljatok, de ne a létező viszonyok által reánk szabott kénytelenségeknek, ne a normalis kifejlődés kellékeinek; tüzzetek ki eszméket valósitásul, mellyeknek benső hasznosságuk és gyakorlati kivihetőségöknél fogva jövendőjök van, és pártotoknak is lesz jövendője, nullificáltatni soha sem fog, és mindig megmaradand a hazai ügyek fejlődésére azon befolyása, mellyet illy feltételek mellett, még az egyesek munkássága sem szokott soha is nélkülözni. De más részt, váljatok végkép még minden turbulentiától; minden kurucz reminiscentiáktól; az alkotmány feletti örködést ne a kormány megzsibbasztásában keressétek; ne vonakodjatok a hazaszeretet lelkesedését a higgadt megfontolás és körültekintés sugallatai által mérsékelni; barátkozzatok meg azzal, hogy a kormány őszinte és erélyes közremunkálása nélkül boldogulni nem fogunk, ennek állandó megnyeréséhez pedig egyéb kivántatik phrasisok és ömlengéseknél, melyeket aztán a tények kinevetnek; higyétek el valahára, hogy olly kormány, melly nem egy nemzet ragaszkodásán, hanem egyedul néhány osztály kiváltságain feneklő alkotmányt, tisztel, ápol és fejleszt, bizonyosan távol van minden alkotmány ellenes szándéktól; győzzétek meg magatokat, hogy egy kormány, melly a nemzetiség terjedésének mindig ujabb mezőket, szilárdulásának mindig ujabb biztositékokat ad, nemzetellenes nem lehet; a mi pedig eszméitek valósitását illeti, bizzatok a haza nemtőjében, bizzatok végre az időben, a század szellemében, eszmének hatalmában, állhatatos kitörténtökben, és — nem lesztek soha is nullificálva!

Illyen, barátom, alkotmányos országban a minoritás szerepe — könnyebb mindenesetre a többségénél, mert kevesebb felelősséggel és több kényelemmel jár, valamint irodalomban könnyebb rend szerint a kritikusé, az iróénál. Az alkotmányos létezésnek az egyik legnagyobb malasztja, az olly társadalmi formának, hol közélet van, és a nemzet öndolgainak kormányzására befoly, hol a szó szabad, és a véleményharcz mezeje tág és nyitott, az egyik legtöbb jóvoltja, hogy nem csupán a hatalom részeseitől fugguek a dolgok fejleményei, hanem van tér, hol az eszmék hatalma megpróbáltkozhatik, van hol az egyesek 's vélemény-rokonok is kifejthetik azon erőt, mellyet beléjök plántált a gondviselés, és működhetnek szabadon önnézeteik szerint, nem csupán önmagok, hanem embertársaik javára és boldogitására. Ápoljuk ezen állapotot, és tanuljuk meg azon helyzeteket, mellyek körében kinálkoznak, közhaszonra forditani. Azt tartom, itt van ugy a többségnek, mint a minoritásnak feladása.

Öszvesommázva mind azt, mit ezen hosszu hat levél folyamában elmondtam, abban központositom véleményemet. Barátim, ti most ellenzéki kört állitottatok, és igy a körök eszméjével megbarátkoztatok; húzzunk tehát mozgalmaink körül is egy, de hármas vonalból álló kört. Legyen az egyik vonal az egymás iránti kölcsönös türelem, a másik az, mit a Jelenkor igen helyesen, és előtte már mások és mi is, „a birodalmi kapcsolat méltányos igényeinek" nevezünk, a harmadik végre, melly mind ezt átöleli, legyen a polgári társadalomban nem nélkülözhető tisztelete a törvényeknek és törvényes tekintélyeknek. Maradjunk ezen körön belül, barátom, és jót állok, hogy fejleni fog az alkotmány, nemesedni és szilárdulni a nemzetiség, gyarapodni a jólét, és tiszteltetni a magyar név; — ellenben jót merek állani arról is, hogy ha e körökön tulcsapongunk, hanyatlanunk, sorvadnunk és végre, — meg sem sajnálva, hanem kigúnyolva, — veszni fogunk!

És ezzel leteszem most a tollat. Ajánlom ujra is figyelmedbe az uj Jelenkort, mellynek csak commentátora szerencsétlen, de legujabb czikkei nagy figyelemre méltók. Nem

tudom hizelegheték-é azzal magamnak, miszerint a minoritásba jutáshoz fel tudtam gerjeszteni appetitusodat. Rajtam nem mult, hogy szándékom indokaival megismertesselek. — Vedd bucsúmat azon kijelentés kiséretében, hogy elvbarátimat mindig készeknek fogjátok találni a kézfogásra és váltvetésre mindenben, miben véleményeink és politikai nézeteink a tieitekkel egybevágnak, de készeknek egyszersmind határozott küzdelemre ott, hol nézeteink szétágaznak. Mi pedig magamat illet, szabadjon azon tanubizonyságot kikérnem tőled, hogy politikai elvkülönbség a személyes barátság kötelékeit nem tágitotta meg keblemben soha, és így méltán kecsegtetem magam azon reménynyel, mikép — legyünk mi ketten akár a többség akár a kisebbség soraiban — te mindig megmaradandsz az, ki én maradni el vagyok tökélve — régi és igaz barátod Dessewffy Emil.

UJ ÉVI MERENGÉS *).

Hier will ich einmal meinen Mund weit aufthun."
Harms. Einer wieder achtundsechzig.

Igaz ugyan, hogy valahányszor Cicero pro domo sua beszélt, mindannyiszor mosolygott a Senatus, Populusque romanus. De vannak helyzetek, midőn az embernek, ha karszellemmel (esprit de corps) bir, felszólalnia kell; vannak idők, mellyek viharos fellegei annyira feltornyosulnak utain, hogy szóval tollal pro aris et focis harczolnia szent kötelesség. Illyen kezd lenni most az evang. papok helyzete, illy mostoha idők akarnak nehezülni reánk. Vannak ugyan magok a papok közt is ollyanok, kik azt át nem látják, vagy átlátni nem akarják. Boldogok ők, kiknek olly optimisticus szemüvegeik vannak, mellyek által a protestantismus térén minden tünemény kellemes zöld szinben látható. De illy szemüvegek igen ritkák. Azok tehát, kik ellen a végzetek mostohábbak valának, panaszolkodnak. Panaszolkodnak csak 's ím már is felzendülnek ellenök, 's átkot mondanak mind azokra, kik a hirlapokban panaszolkodni, kik jogaik mellett felszólalni mernek! Az allgemeine-i névtelent pelengérre akarta állítani a Pesti Hirlap egyik levelezője 's a „tiszántuli Melchizedech" és a „tiszai papok" felett egy kerületi gyülésen elmondatott a „hic niger est!" Valóban igen furcsa tünemény! Ők, kik az ellenzékhez tartoznak, kik szabadelműeknek nevezik magokat, kik a szólás- és sajtószabadságért harczolnak, kik a nyilvánosság és türelem barátinak mondják magokat — ők rigidus censorkint átkot mondanak minden czikkre, mihelyt az egy pap tollából folyt 's mihelyt ellenök van irányozva. Ki a protestantismus szellem sugallatait nemcsak hallja 's érti, de azokat szivére is veszi, 's az eszmék mezején szerintök mozog, az a helyett, hogy eltiltani akarná a feltámadó eszméket (bár minők legyenek azok) a nyilvánosság lapjaiból, inkább napfényre idézi azokat, mindig Gámaliel szavaira viszszatekintve, ki ugy beszélt, mintha csak protestans volt volna, midőn azt mondá: „ha emberektől van e tanács és dolog, semmivé lészen; ha pedig istentől van, ti fel nem bonthatjátok, hogy ne láttassatok Isten ellen tusakodni." Apost. csel. 5, 38.

És ugyan mit irt az allgemeine-i névtelen, mit irtak a „tiszai papok" vagy mit irt a hidegvérü Melchizedech, mi igaz nem volna? Igenis voltak 's vannak egyházak, hol a felügyelők a papokat az elnökségtől megfosztották; vannak egyházak, hol a papok a felügyelő nyers és tudatlan gépeitől szolgáknak neveztettek, kiknek kötelességökben áll a felügyelők 's azok által kinevezett (nem választott) tagokból álló presbyterium végzéseit teljesíteni és végrehajtani; vannak egyházak, hol a felügyelők a lelkészek tudta nélkül gyülést hirdetnek, sőt tartanak is; végre, van egyház, hol a felügyelő a papot nyilvánosan a gyülésen becsmérelte, sőt megdorgálta, mivel egy levelet tört fel, melly az egyház „elöjáróihoz" volt utalványozva. 'S midőn azon pap elöljárói jogaira hivatkozott, a felügyelő azzal fenyegette őt, hogy ő csak „ujjával int 's a paplak ostromoltatni fog" (!) Vannak illy egyházak; fényes adatokkal szolgálhatnék e tekintetben, sed exempla sunt odiosa. Ha már a végzetek egy egyházat olly felügyelővel áldanak meg, kinek örködése egyedül arra van irányozva, hogy a pap sakban tartassék, kinek egyedüli érdeme az egyház körül az, hogy egyházában, a pap tekintetét 's ezzel áldásteli hathatóságát aláásni igyekezett, 's ezen pap azután egyházi hatóságához folyamodik, 's ott gyógyszert nem talál; akkor nem csoda, ha tollhoz fog — mert hiszen más menedéke nincs, ha csak felebb folyamodni nem akar, mi mindenesetre egyházunk önhatóságának ártalmas — 's a hirlapok hasábjait elárasztja siralmival, mert hiszen van valami abban, mit Rückert mond: „Gieb Worte deinem Schmerz, so ist er dir benommen." És ha illy pap panaszkodva néha vagdal is, akkor ez csak forbát (revanche). Azt mondta ugyan is az Allgemeine Z. egyik világi névtelen levelezője: „mi szeretjük és tiszteljük a papot, a müvelt és tudományos egyedet, de nem papi-öltönyét, ha mindjárt 365 rácz volna is rajta." Jól teszik! Sed veniam damus petimusque vicissim: mi szeretjük és tiszteljük a felügyelőt, a müvelt, tudományos, jámbor és emberséges (humanus) egyedet, 's én első vagyok, ki előtte süvegemet leveszem 's mélyen meghajtom magam; mi tiszteljük őt, de nem kaczagányos köntösét, ha mindjárt 365 arany zsinór és gomb volna is rajta!

Igaz ugyan, hogy mind ezen emlitett szabálytalanságok — 's ezt jól meg kell jegyezni — nem egyházi rendszerünk következései, mert hiszen e rendszer az elméletben igen jó, mert lényege democratikus, mint az evangelium erkölcstanja; jó és igazságos, mert szerinte nemcsak a jobbágyi (aristocratikus), de a jobbágyi kéz is részt vehet a mennyei béketemplom építésénél. Mindnyájan lehetünk a föld sava. 'S itt állnak Eötvösünk ama szép szavai: „Senkit se vess meg; mert a csiga, melly a tenger fenekén leül, egy világrész talpköve lehet; 's nem tudhatod előre, mennyire nő végre az, mi olly csekélynek látszott." Az elméletben tehát egyházi rendszerünk igen jó, hanem „Grau, theurer Freund, ist alle Theorie, Und grün des Lebens goldener Baum." — A gyakorlatban tudniillik egészen másképp állnak a dolgok. itt baj van, mert hiszen mi emberek gyarlók vagyunk, mindnyájan hibázunk 's az egyházi téren egyikünknek sincs kedve a túlcsapongóknak határt szegni. Nincs, mert a közönyösség szelleme szállt meg bennünket! — Valóban, nagy igazságnak kell lenni annak, melly a protestans egyházban rejlik, hogy ez illy rend daczára még fenáll!

Ha eddig a papok egyházaikban az elnökségtől megfosztattak, az csak kivétel volt; most azonban a mult tiszai kerületi gyülésen, gyülésileg meghatároztatott, hogy „*a pap a felügyelőnek olly értelemben társa, hogy ahoz legközelebb helyet foglaljon a nélkül, hogy azon jogokat tulajdonitaná magának, mellyek egyházunk rendszere szerint a felügyelőt illetik.*" Ne neked elnökség! Vannak e egyházunk rendszere szerint a felügyelőnek olly jogai, mellyek egyszersmind a pap jogai ne volnának?! — A papság az idézett pont ellen ovást nyujtott be — animus meminisse horret, luctuque refugit —; de midőn kenyértörésre került a dolog, akkor elhagyá őt a Homiletica és a Rhetorica, 's az ovás a világiak által eltemettetett; eltemettetett minden parentatio nélkül a papok részéről. Perditio tua ex te Israel! — A pap tehát nem lehet egyházának elnöke. Miért? „*mert a papok nem képeznek külön rendet, ők csak hivatalnokok, kiknek több jogaik nincsenek, mint az egyház bármelly más tagjának, csak több kötelességeik;*" továbbá „*mert a papoknál csekély a müveltség, csekély a tudományosság; mert Krisztus urunk azt mondotta: az én országom nem e világból való; 's végre mert a papi elnökség hierarhiával fenyeget.*" Ezek azon okoskodások, melyekkel részint közvetve, részint közvetlenül a világiak a papok ellenében éltek. A világiak ezen harcza a papok ellen protestans egyházunkban nem uj tünemény. Már Luthernek sok keserves órát szereztek ők, annyira, hogy egykor hevében felkiáltott: „Ein Jurist ist ein Balkenträger, ein Theologus ein Splitterträger. Und ein Doctor Juris ist ein Balkendoctor, ein Theologus ein Splitterdoctor; ein Jurist ist nach menschlicher Weisheit klug, aber ein Theologus ist klug nach Gottes Weisheit. Viele sind gelehrter denn ich bin; aber dass sie sollten gelehrter sein in Gottes Wort, das ich lehre und predige, das ist unmöglich. Ich will einen Schuster, Schneider, Juristen und einen jeglichen lassen bleiben; ficht mir aber Einer den Predigtstuhl an, so will ich ihn herabweisen, dass er sich soll wundern!" Tehát nem uj ezen harcz, de uj annyiban, hogy itt, hazánkban, mind ezen papmegvetés-sugallta eszmék maga az egyházi főfelügyelő vezérlete alatt nyomulnak felénk. Ez uj tünemény. 'S mondja meg valaki, hogy itt reánk nézve nincs-é veszedelem, nincs-é okunk fölnézni 's olly fegyverhez nyulni, melly egyedül áll szolgálatunkra, tudniillik a tollhoz?

Nem szándékom a tiszai papoknak, tiszántuli Melchisedechnek, 's másoknak, kiket e tárgyban hallottunk, oksúlyait viszonozni. Csak azt jegyzem meg, hogy ők azok által, kikkel tollvitájok volt, mindeddig nincsenek megczáfolva. Ezen czikkem csak pótlékul szolgáljon e tárgyban.

Mondatott: „a protestans papok nem képeznek külön rendet." Igaz ugyan, hogy dogmaticus értelemben nem, azaz, ők nem egy különös isten 's ember közt közbenjárólag álló, bizonyos fénysugárral körülvett rend; de hogy ők mégsem világiak, mint némelly urak állitották, 's egy ezektől csakugyan különböző rendet (a szó közönséges értelmében) képeznek, az minden hosszadalmas bebizonyitást mellőzve, kitetszik Krisztus urunk tanitványaihoz, tehát az első evang. papokhoz intézett ezen szavaiból: „Ha e világból valók volnátok, e világ a mi övé szeretné azt, de mivel hogy nem e világból valók vagytok, hanem én választottalak titeket e világ közől, azért gyülöl titeket a világ." Ján. Ev. 15, 19. Ebből mi papok kettőt tanulhatunk, tudniillik azt, hogy csakugyan egy különös, nem világi, hanem egyházi rendet képezünk, 's egyszersmind azt, hogy ezért gyülöl bennünket a világ. Valóban urunk ezen szavai ugy hagzanak, mintha Magyarország protestans papjaihoz szólott volna.

Mondatott: „a pap csak hivatalnok, kinek több jogai nincsenek mint az egyház bármelly más tagjának, csak több kötelességei!" köszönjük! — 'S igy okoskodnak jogtudósok, holott ezek már tapasztalásból tudhatják, hogy jog 's kötelesség ez életben karonfogva járnak. A ki több joggal bir, annak több kötelessége is van; 's viszont, kinek sok kötelességei vannak, annak jogai is nagyok. Egy országban például legtöbb joga van a fejedelemnek 's legtöbb kötelessége is. (Vége köv.)

---

*) Midőn e czikket felveszszük, nyilvánitjuk, miszerint mi ezen vitában párthoz nem tartozunk, csupán tert nyitunk a vélemények kifejtésére, és az audiatur et altera pars elvének, szokásunk szerint hódolni kivánunk — Szerk.

Ide mellékelve A) és B) alatt közlöm hivatalos adatok nyomán két rendbeli jegyzékeit azon termesztmények és kereskedési tárgyaknak, mellyek a közelebb mult 1846. évben a Száva folyói göz- és egyéb vontató-hajókon szállittattak, megjegyvén egyszersmind azt: hogy azon 923,500 pozs. mérő gabonából, öt millió dongából és 201,471 mázsa mindenféle termesztékből, mellyek az érintett jegyzékekben foglaltatnak, 390,630 p mérő gabona, négy millió és 933,371 db donga és 73,795 mázsa mindennemü áruszer a Kulpa folyón is egészen Károlyvárig szállittattak. — Ezen alkalommal egyszersmind érintenem kell, hogy mult évben és ugyanazon idő óta, hogy a dunai gőzhajók gyakoribban járják a Száva folyót, a gyarmati áruczikkek behozatása, mellyek jelenleg Trieszt és Fiuméből nagyobbrészt Sziszek felé szállittatnak, már is kétszeresen szaporittatott. — Ezen körülmény, valamint az is: hogy Száva és Kulpa vidékein már most a kereskedelmi forgalom és mozgások nevezetesen mindinkább élénkülnek, és hogy a sziszeki és károlyvári raktárak már is alig birják az ott leszállittatni szokott termesztvény- és áruczikkeket felvenni; elegendőkép tanusitja, hogy, ha a Száva és Kulpa hajózási akadályok egészen mellőzve lesznek, kétségen kivül ezen kérdéses vonal legjobban és czélszerűbben hozhatja kapcsolatba a magyarhoni kereskedést az ohajtott 's nagyon is hasznos és czélszerű tengeri kereskedéssel.

A) Kimutatása a Száva folyón 1846ik évben tovaszállitott minden kereskedési czikkeknek: buza 200,000 mérő; kétszeres 50,000 m.; kukoricza 350,000 m.; repcze 170,000 m.; zab 40,000 m.; árpa 13,000 m.; öszvesen tehát 923,500 mérő gabona. — Dohány 60,000 mázsa; só 4,471 mázsa; aerar. liszt 4,000 m.; rongy 8,000 m.; zsir 60,000 mázsa; szilva 5,000 m.; vegyes árúk 60,000 mázsa; tehát öszvesen 201,471 mázsa, 's ezek nagyobb része gőzhajókon szállittatott. Ezenfelül hordódonga 5,000,000 darab. — Gyarmati áruczikkek gőz- és egyéb hajókon mintegy 200,000 mázsa szállittatott; következésképp 1846ik évben a Száván gőz- és egyéb hajókon tova lőn szállitva öszvesen 923,500mérő gabona, 201,471 mázsa különféle áruczikk, és 5,000,000 db hordódonga. — A kir. Száva és Kulpa-hajózási mérnökhivatal.

B) Kimutatása mind azon kereskedelmi tárgyaknak, mellyek sredicskoi vontató-intézetünk által 330 magánhajón Sziszektől Károlyvárig 1846ik évi jan. 1jétől dec. 31dikeig a Kulpa folyón szállittattak: Bechai buza 44,217 mérő; pauchovani buza 35,480 mérő; pauchovani kétszeres 20,877 m.; bánáti kukoricza 164,311 m.; bánáti árpa 4,402 m.; bánáti köles 3,280 m.; bánáti zab 29,934 m.; bánáti repcze 87,269 m.; slav. bab 860 m.; (öszvesen tehát 390,630 mérő.) — Ezenkivül slavon. rongy 7,068 mázsa; szegedi dohány 57,168 mázsa; bánsági zsir 8,229 m.; aerar. liszt 1,335 m.; öszvesen tehát 73,795 mázsa. — Pályinka 700 akó; hordódonga 4,933,371 darab. — Károlyváron dec. 31kén 1846. — A szabadalmazott száva-folyami zamaniczatársaság igazgatósága.

Megyék

VESZPRÉMBŐL. Február elején tartott közgyülésünkön felolvastatott a nmlgu m. k. helyt.tanács gyászlevele, mellyből több mint félszázados időszakon át a magyar hon javát végperczeig lankadatlan erélylyel előmozditotta cs. kir. főhg József nádor 's kir. helytartó elhunytáról mély fájdalommal értesültünk; legfelsőbb rendeletnél fogva egyszersmind tudatja e ns megyével, mikép ő felsége nemcsak a dicsőült iránti hálás érzésnek, hanem ő felsége személyéhezi ragaszkodásnak egyik legvigasztalóbb zálogául tekintendi, ha a kk. és rrk a kir. hivatalnokokra nézve kegyelmesen elrendelt gyászban minél készebben részt veendenek. Fájdalom 's nyomasztó bánat tölté el a kk. és rrk. kebleit, midőn azon nagy férfiunak, ki egész életét a magyar nemzet javára 's virágoztatására szentelé, tiszteletére örömünnepet ülni készültek, elhunytáról hivatalos uton is értesülének, 's a hálanyilvánitások 's örömkifejezések helyett már csak békét 's nyugalmat esdekelhetnek a megdicsőült fenség hamvaira. E bús érzelmök kifejezésével azon öntudat mellett, hogy azon borostyánkoszoru, melly a nagy férfiu érdemeiből készült, késő korig is hervadatlan viritni fog, mert azt az összes nemzet hálás könyei öntözik — teljes készséggel járulnak a kk. és rrk mindazon gyász-intézkedésekhez, mellyek által a dicsőült iránt viseltetett tántorithatlan vonzalmukat tanusithatják, 's elhatározák, hogy hivatalos levelezésikben is három hónapig fekete körözetet használnak. — A nmltgu m. kir. helyt.tanács 1847ben kelt körlevelében a főhg József nádor 's kir. helytartó elhunyta által okozott mély fájdalmát ő felségének kifejezvén, egyszersmind azon legfelsőbb rendeletről értesíti ezen megyét, melly szerint ő felsége Magyarországnak az érintett gyász esemény által ütött sajgó sebére irt adandó, István cs. kir. főhget a boldogult nádor erényeinek örökösét és fiát Magyarországban kir. helytartójául 'stb. kinevezni 's ezt közhirré tétetni méltóztatott. Hálás érzéssel vették a kk. és rrk koronás királyuk ezen atyai gondoskodását, miszerint, mint bizton hiszszük, az összes nemzet forró ohajtását figyelembe véve, addig is, mig a nádorválasztás a közelebb tartandó országgyülésen törvényesen megtörténik, fenséges cs. kir. örökös főhg Istvánt, kit a magyar nemzet mind születésénél, mind neveltetésénél, mind erényeinél 's vonzalmainál fogva eddig is magaénak mondhatni büszke volt, 's kiben a dicsőült atya fényes érdemei 's emlékezete továbbra is élni fognak, kir. helytartóul adá, 's a nagy veszteségből eredett keserü fájdalmukat, melly csak akkor nyugtathatik meg, ha azon hőn ohajtott időpont bekövetkezendik, midőn mélyen tisztelt ő fensége, kiben annyi szép remény öszpontosul, az atyai érdemdus nádori széket törvényesen elfoglalandja, már is enyhitni kegyelmes volt; a miért is ő felségéhez hálafelirat tétetni, egyszersmind István főhg ő fenségéhez részvéttanusító felirat intéztetni, ezen végzés pedig figyelembentartás végett az országgyülési utasitásokat készitendő választmánynak kiadatni rendelteték. — Felolvastatott azután a kir. helyt. tanácsnak 1846dik évben kelt körlevele, mellyben az azon évi gabonatermésnek a megye határai közt lehető legnagyobb pontossággal végbeviendő összeirása felterjesztetni rendeltetik. A rendelt összeirást a megyei kk. és rrk a meggátolhatlan hibás bemondások miatt pontosan végbevihetőnek nem tartják. Egyébiránt a tárgyban tett inditvány folytában, noha reménylik a kk. és rrk, hogy a földesuraságok adakozása 's a tisztviselő urak éber örködése mellett, a gondviselés a megyei lakosokat ez évben is meg fogja a nyomasztó inségtől menteni; minthogy azonban az élelemszerek itt is kevés mértékben léteznek 's csak igen magas áron beszerezhetők, de több helyütt az országban az inségnek már szomoritó következései mutatkoznak — ezen országosan fenyegető baj országos orvoslást

igényelvén, a tisztelt kormányszék megkéretni határoztatik, hogy a gabonának mindaddig, mig a szükség borzasztó jelei meg nem szünnek, az országbóli kivitelét meggátlólag közbenjárulni 's a katonaság számára kiszolgáltatni szokott termesztmények ára szerfeletti, legalább a f. 1847dik évi november 1ső napjáig, folyó piaczi áron leendő bevételét hatályos befolyása által annak utján eszközölni kegyeskedjék. Továbbá, hogy a megyei lakosok ezután is e részben megovassanak, a járásbeli fő- 's alsz.birák oda utasittattak, hogy mindenütt felügyelvén, a mutatkozó szükséget azonnal első alispán urnak, további rendelkezés végett, bejelentsék; egyszersmind a járásbeli földesuraságokat felszólitják, hogy a lakosoknak dolgozás által keresetmódot nyujtani, 's egy részét gabonájoknak segedelmezés végett fentartani szivesked-jenek. Kiterjedett e tárgynál a kk. és rrk. figyelme arra is, hogy jövendőre nézve hasonló veszedelmeknek országos intézkedés által a lehetőségig eleje vétessék; 's e végre a közelebb tartandó országgyülésre küldendő követ urak előre is utasittatnak, hogy a hasznosoknak közönségesen megismert magtárak felállitása iránt törvényt hozni igyekezzenek. Ugyanezen alkalommal ő mlga főispán ur az árpának örletésére nézve kidolgozott lajstromot, melly szerint a molnárok örletni kötelesek, bemutatván, ez, mint a jelen időszakban, midőn a gabona drágasága miatt több mennyiségü árpa őrletik, felettébb szükséges, szives köszönettel vétetett, és 300 példányban a nemesi pénztár költségén kinyomatni, 's megtartás végett a helységek 's molnárok közt a járás fő- és alsz.biró urak által kiosztatni rendeltetik.

BUDAPESTI HIRHARANG. A nemzeti szinház belépti díjai jövő apriltól kezdve csakugyan fölemeltetnek, még pedig eléggé érezhetőleg, mert például egy földszinti zártszék évi bérletdíja ezentul drágább lesz huszonnégy ezüst forinttal. Ismételnünk kell, mikép ezt nem tarthatjuk jól kiszámitott eljárásnak, mert ha nincs nagy bérlő közönség, ugy a szinház bizony nem felel meg czéljainak. Nem tagadhatja senki, hogy szinházunkban hetenkint egyre másra legfölebb csak három érdekes előadás van, mi fog tehát történni, ha a mostani bérlő közönség nagyobb része elmarad, 's majd csak ezen három érdekes előadásra jelenik meg? Hetenkint négyszer üres szinházunk leend, 's a nemzeti czélok megközelitése szépen elmarad. Hát még ha majd a német szinház uj pompával, uj kitünő személyzettel és olcsóbb belépti díjak mellett ismét megnyilik? Ha már csakugyan magosbra kell emelni a díjakat, legalább a bérletet ne bántsuk, hogy állandó közönséget nyerjünk, melly — valljuk meg őszintén — elég önfeláldozással bir, minden silány darabot, minden készületlen előadást és minden véletlen változtatást eltürni és végig hallgatni, ellenben kárpótlásul tegyük a zártszék napi díját egy pengő forintra, 's a földszintit két huszasra, a páholyét pedig nyolcz forintra, 's ez aztán szaporitaná a bérlőket, az érdekes bérszünetes előadásokra pedig kétszeres árért is betódul a csemegéző kivánczi közönség, mikép azt most is már elégszer tapasztalhattuk. Ugy hiszszük, hogy illy rendszabály által a pénztár sokkal többet fogna nyerni, mint legujabban kihirdetett terve szerint, mellyet még meg lehetne változtatni. Egyébiránt akár a mi inditványunk fogadtassék el, akár az igazgatósági terv foganatosittassék, mulhatlanul szükségesnek tartjuk, hogy a bérlet kihirdetésekor a bekövetkezendő javitások nyiltan soroltassanak el, miszerint a közönség tisztán tudhassa, hogy miért engedi magát magasb adózásra kényszerittetni, mert eddig csak annyi mondatott: hogy a színészek magasb díjazása, dtszitmények, ruhatár, kényelem 's egyéb javitások parancsolják a díjemelést. Lássuk ezeket egyenkint. Szinészeiük díjai már mult évben magosbra emeltettek, 's azelőtt is mindig emelkedőben voltak. Van szinházunknak többi közt egy jeles tagja, ki Budán nyolczvan forintot kapott havonkint és most havonkint ötszáz forintot huz, ámbár jelessége azóta nem emelkedett, sőt idő és kor által inkább talán valamicskét vesztett. Ne gondolja senki, hogy mi e díjt kitünőbb szinésznek sokaljuk, sőt nyiltan kimondjuk, hogy ezt legjobb esetben épen csak elegendőnek mondhatjuk, ha meggondoljuk, hogy a művész jövendője biztositva nincs, és hogy magának kell öregségéről előre gondoskodnia; azonban ne feledjük e mellett, hogy a fizető nagy közönség illy ugynevezett felebaráti kegyeletre nem sokat ad, ő pénzeért mulatni akar, 's kisebb gondja is nagyobb annál, hogy mi lesz végre azokból, kik őt ma mulattatják; továbbá a közönség nem kis része olly emberekből is áll, kik nem állnak alacsonyabb fokán a müveltségnek, mint a művészek, 's mégis nem havonkint, hanem egész éven át csak ötszáz forintot szerezhetnek, ámbár jövendőjök szinte nincs biztositva. Az illy közönség tehát csak igy okoskodik: „Egressy, Lendvay, Szentpéteri 'sat. akkor is csak ugy játszottak, mikor harmincz krajczárt fizettem, mint most, midőn ötven krajczárt kell fizetnem!“ És valljuk meg igazán: haladott-é nemzeti szinházunkban az utóbb lefolyt 3—5 év alatt a dramai előadás annyit, hogy ezen haladást ismételt áremelésre ürügyül használni lehetne; ugy hiszszük, ezt erősiteni senki nem fogja. E szerint a művészek díjának fölemeltetését a nagy közönség bizonyára nem tekintendi elegendő oknak arra, hogy a belépti díjak ismételve magosbra vitessenek. Mi az uj diszitményeket illeti, közönségünk e tekintetben rendkivül különbözik például a bécsitől, melly csupán diszitmények kedveért 300szor nézett meg egy tartalmatlan bohózatot, melly nálunk első adatáskor mulhatlanul megbukott volna; a fényüzés e tekintetben tehát nálunk soha nem fogja magát kifizetni, mit a „Kalandor“ is tanusitott, melly szinmű nem volt nagyon rosz, diszitményekkel és spectaculumokkal pedig el volt halmozva és — mégis megbukott. Szinházunk ruhatára már is olly pompás, hogy erre nézve tulmenni talán nem szükséges, mert végre pazarlássá fog fajulni, mire mi magyarok nagyon is hajlandók vagyunk. Igy például egy barátunktól hallottuk, ki fél Europában megfordult nem rég, hogy öltözet dolgában alig tapasztalt valahol olly díszes csint, mint nemzeti szinpadunkon; ismételjük, ne terjeszszük ezt egészen pazarlásig, hanem nyujtózzunk csak addig, meddig a takaró ér. Végre, mi az általános kényelmeket illeti, meg kell vallani, hogy e tekintetben már sok történt szinházunk körül, 's hogy ebben sem kell tulságoskodni, mert például örömestebb hallgatom én Hollósy Cornélia énekét akár egy lábon állva is, mint valami rosz kornyikát bársony székben ülve. Ha tehát az igazgatóság a közönséget hatályosan kibékiteni kivánja az áremelési eszmével, ugy ne illy puszta anyagi érdekü okokkal lépjen föl, hanem mondja például, hogy: 1) az intézet szellemi tekintetben és nemzetiségi irányban emelkedni fog, miután személyes megkeresés után az eddig szerencsével föllépett drámairók igéretét birjuk, hogy minden idejöket 's törekvésöket ezentul csupán a nemzeti szinháznak szentelendik; 2) dramai és operai személyzetünket következő jeles egyénekkel szaporitottuk: N. N. N. 'sat.; 3) ugy intézkedtünk, hogy minden kitünő uj daljátékok Budapesten először nemzeti szinpadunkon adassanak elő, melly czélra megszereztettek immár: N. N. 'sat.; 4) ezentul minden évnegyedben legalább két uj daljáték és tiz uj szinmű fog adatni, részint eredeti, részint a külföld legjobb müvei; 5) eddig már következő külföldi jeles vendég-müvészekkel szerződtünk vendégszerepekre: N. N. 'sat., 's ezenkül hasonló levelezésben állunk már ezekkel: 'sat.; 6) ugy intézkedtünk, hogy a szinház tagjainak vendégszerepezése miatt ezentul a játékrend unalmas botrányrenddé többé ne fejulhasson. — Ime, ha a t. igazgatóság illy okokkal lépne föl, akkor, ugy hiszszük, a nagy közönség, sohajtva bár, de mégis csakugyan megnyitná erszényét, a nélkül azonban nem merjük remélni, hogy állandóan ohajtott sikere legyen ez ujtásnak; ha mindazáltal igy is legjobb kimenete találna lenni, ugy annak bizonyára senki nem fog őszintébben örvendeni, mint épen mi. Az ügy fontosságát tekintve, meg fogják t. olvasóink bocsátani, hogy azt kissé hoszszasabban taglaltuk. — ©

Erdélyi országgyülés. Rövid közlések. A XXXIik ülésben, febr. 6án, jegyzőkönyvhitelesités alkalmával, a közelebbi ülésben keletkezett határozatoknak, Székelyföldet tárgyazó része ekép módosittatott: „A Székelyföldet illetőleg a kk és rrk kimondják, miszerint az urbért ott is alkalmaztatni kivánják, de olly tiszta kifejezéssel, hogy az allodium és székely örökség — siculica haereditas — ha szinte jelenleg urbéres kezeken találtatnek, ugy szintén azon urbéri föld is, melly a fenidézett törvények és törvényes itéletek következtében földesuri kezeken volna, urbériség nem lehet.“ Ezután megkezdődött a tanácskozás az 1820beli öszveirás rectificatio-jának miképeni alkalmazása felett; azonban be nem végeztethetvén, folytatása a jövő ülésre haladt. A mai ülés üdvözült n á d o r ő fenségeért a piaczi r.kath. s ékesegyházban tartott engesztelő áldozat (requiem) következtében csak 11 órakor vette kezdetét; vége 3adfélkor.

A XXXIII. orsz. ülésben febr. 9kén, miután 17en szólottak, elnök ő mltga öszszevetette a rectificatio kérdésében folyt háromnapi tanácskozás alatt felmerült véleményeket, előrebocsátván, miszerint régóta szerenesés a kk. és rrnek enunciálni, de megvallja, a mai enunciatiojánál terhesebb egy sem volt. Ez aggodalmat ő mltga, később a vélemények kiemelése folytán azzal kivánta igazolni, hogy a Dobokam. b. főispánja inditványában olly dolgok foglalvák, mellyek még tanácskozás tárgyai nem voltak, és igy status quaestionist nem tüzhet ki, hanem ha a m. b. inditványozó ur javaslatából mind azon nem tárgyalt kérdések érintését kihagyja. Azonban a nézetek utoljára a Dobok. főisp. és Alsóf. köv. jelen status quo-hozi rectificatio iránt tett javaslata között oszolván meg, a dobokai főispánt pártoló rész kivánta, hogy véleménye, mivel, ugymondának, két napi tanácskozás folytán minden, a ki mellette nyilatkozott, megfontolta, hogy helyes-é vagy nem, kitüzessék. Maga az inditványozó b. főisp. ur pedig nyilvánitotta, hogy a javaslatában állitólag praeoccupált dolgok csak elvileg vannak érintve. Ehezképest miután egy a dobokai és alsófejéri közt álló közép javaslat elbukott, elnök ő mnlga kitüzte: a jelenlegi status quo-hoz történjék-é a rectificatio vagy nem? (Többség: nem.) Most heves vita keletkezett. Sokan nyilváníták, miszerint azért, mert a statusquo elesett, még nincs elfogadva a dobokai javaslat. Az ezt pártolók azonban kivánták, hogy tüzessék ki. Elnök ő nmltga kitüzte, és a többség elfogadta. Kolozs-, Küküllő-, Krasznamegyék és Udvarhelyszék követei, azon felhozott okokból, mert a dobokai javaslat elfogadásával meg van sértve az 1791: 11d. t. cz. által biztositott tanácskozási rend, miután benne olly dolgok határoztatnak el, mellyek előleges tanácskozás tárgyai nem voltak, 's általa a nemesi allodiaturáknak soha semmi törvény által kétségbe nem hozott tiszta tulajdonossága is sértve van: ő felsége elibe is felterjesztendő külön véleményt jelentettek. Az érintett határozatot közelebbi számunkban közleni, nem állott hatalmunkban. Különben is maga az azt elfogadó többség ugy nyilatkozott, hogy a szerkezetre nézve nem kiván az inditványozó szavaihoz ragaszkodni. A határozat voltaképeni megállitása tehát még a következő ülésben történendő jegyzőkönyv-hitelesitéstől volt feltételezve.

XXXIV. Országos ülésben febr. 12kén az előbbi határozatról szóló jegyzőkönyvi pont ekép lőn felolvasva: 1) „Ha az öszszeirásban feljegyzett mennyiség urbéresi kezeken lenni nem találtatnek, és az urbéres vagy ezt védő magistratualis fiscus meg nem tudná bizonyitni, hogy ezen 1820ban öszszeirt mennyiség földesur által, urbéri per utján kelt határozaton kivül csonkittatott volna meg, azt a földesur kipótolni nem tartozik; ha pedig azon kivül vett volna el földet, annyiban tartozik pótolni, a mennyiről bebizonyittatnek, hogy elvett volna. 2) Minthogy hazánk fenálló törvényei bizonyos körülmények közt adó alatt levő tiszta colonicaturát allodizálni és nemesi birtokhoz csatolni engedik, az illyen körülmények közt a fenálló törvények értelmében az 1819, 1820ban egybeirt földmennyiségből allodizáltak és nemesi birtokba vettek, az emlitett törvények feltételei mellett ezuttal is földesuri kezeken maradhatnak. 3) Ha a jelen szolgálati állások szerint, egész, fél, negyed, vagy nyolczad szolgálatot tevő colonusoknak az 1819—20beli conscriptioban feljegyzett földekből annyi nem jutna, hogy eddigi szolgálatuk arányában ezentul is egész, fél, negyed vagy nyolczad szolgálatot tevő urbéresek lehessenek, ezeknek a netalán akármi czim alatt most urbéresi kezeken levő földekből állományuk ugy pótoltassék, hogy az urbér behozatalával a meghatározandó mennyiség arányában, egész, fél, negyed vagy nyolczad szolgálatot tevő urbéresek lehessenek. A kipótlásra fenhagyott mennyiséghez nem értetvén azon földek, mellyek hodályosoknak, curialistáknak, továbbá zselléreknek, sőt colonusoknak is a földesur külön használata alatt levő allodiumokból szakasztattak ki. 4) Ha a sokszor emlitett urbéri feljegyzésben felirt urbéresi kezeken levő földek mennyisége, az urbér behozatalával, a fenemlitett arány szerint való szükséget felülhaladni találtatnek, ez is urbéresi kezeken marad, ha a földesur bebizonyitni nem tudná, hogy rendes használata alatt volt allodialis földekből dictáltatott volna be.“ Felolvastatott ezután a mult ülésben jelentett ellenovás. Mire Dob. b. főisp. kénytelennek érezte magát szintugy ellenovást jelenteni. A jegyzőkönyvi szerkezet feletti huzamos vita után következő módositások tétettek: Az 1ső pontból ezen mondat „vagy azt védő magistratualis fiscus“ kimarad. A második pont nem szenvedett változást. A harmadik pont ekép lőn ujjá öntve: „Ha a colonusoknak, az eddigi szolgálatok mértéke szerint különböző arányu telkekhez az urbérben meghatározandó telki állományi mennyiség az 1819—20ki öszszeirásban feljegyzett földekből ki nem jutna, ezeknek az illy különböző telki állományi hiány a netalán még kezöken levő földekből pótoltassék.“ Az egész határozatnak pedig utána tétetett ime záradék: „Önkint következvén, hogy a székelyföldet illetőleg hozott végzés ezen határozat által változtatást nem szenved.“ A jegyzőkönyv megállitása után azok, kik külön véleményt jelentettek, nyilváníták, miszerint az érintett módositások megtétele után sincs legkisebb okuk külön véleményöket viszszavenni. Ezek után felvétetett a kitüzve volt irtványok ügye. A követek közöl igen sokan, miután a fenebbi határozat által az irtványok sorsa is el van döntve, csak egyszerüen felolvasták utasitásuk illető pontját annak kimutatására, milly szellemben nyilatkoztak volna az irtásokról, ha elzárva nem volnának. Ehezképest rövid tanácskozás után határozattá vált az orsz. bizottsági szerkezet olly módositással, miszerint az 1820. előtti és utáni irtásokra nézve tett megkülönböztetés kimaradt. Végül Háromszék e. köv. inditványára a székely katonaság sérelmeinek orvoslása iránti tervkészités a rendsz. bizottságnak lőn teendőjeül határozva; megkéretvén kormányzó ő nmltga, hogy az illető r. b. osztályhoz szakértő férfiakat nevezzen. Napirendre tüzetett a r. bizottság által szerkesztett második urb. törvényjavaslat. (Ülés vége 3ad félkor.) (Erd. Hiradó.)

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. London, február 6. A parlament megnyitása óta három hét mult el 's még egyetlen egy szavazás sem történt sem az egyik sem a másik házban. Fontos rendszabályok szavaztattak ugyan meg egyértelmüen, azonban, a pártok jelen felolvadtságánál az alkotmány gépe, minden, különben vetélkedő statusférfiak ez engedékenysége által némileg megakadt. Nincs szükség jóstehetségre, megjövendölni, hogy ez nem sokáig maradhat igy. A whig cabinet egész állása legnagyobb mértékben bizonytalan. A Bentinck lord által tett inditvány, hogy Irlandban egy egész vasutháló statusköltségen, és ugyanazon elv szerint, melly Francziaországban, Belgiumban 's részről Ausztriában is követtetett, épittessék, rendkivüli tetszést nyert a parlamentben; 's el fog válni, vajjon Bentinck lordnak az ir tagok serege által gyámolitott hadi ereje, képes lesz-e a whigeket megverni, habár Peel és Graham által gyámolittatnának is.

Továbbá Palmerston lord és a M. Chronicle sértő hangja a szárazföldi udvarok és Aberdeen lord ellenében, némi aggodalmat és nagy ingerültséget szült a cabinet külpolitikája ellen. A minden udvar által (a windsori palotát sem véve ki) utált Palmerston nincs olly helyzetben, hogy bölcsebb statusférfiak egyesült megtámadásaival daczolhasson. — Könnyü volna, előszámolni több, a jelen cabinet felbomlására mutató körülményt is. Ez alatt Stanley lord szembeszökően táplál reményt Goulburn, Lyndhurst és a conservativ párt némelly más tagjaival, Peel, Graham és Bentinck nélkül, nem sokára kormányt képezhetni. Minő sikerrel? még meg nem mondható, de a kisérlet meg fog tétetni, pedig rövid időn.

FRANCZIAORSZÁG. A követkamarában febr. 6án a válaszfelirat világbékét remélő pontja iránti vitatkozásnál a szólás sora a legitimista párt vezérén Berryéren volt. Most már a külügyministertől kivánt felvilágositások előttünk vannak, mondá, 's igy tehát a ministerium politikáját megitélhetjük. Részemről a béke állandóságában nem hiszek olly erősen mint a minister ur. A ködöt el kell oszlatni és megmutatni az országnak, hogyan állnak a dolgok. Még ha a béke fentartásának reménye olly nagy volna is, mint a minister hiszi, akkor sem lenne tanácsos, azt a feliratban kitenni. Thiers ur olly véleményben van, hogy a királyné házasságánál megállapodni kellett volna, az infansnéjét pedig elhalasztani. Ebben osztozom Thiers urral; Montpensier házassága épolly viszonyba hozott bennünket, mintha magát a királynét vette volna el; a meghasonlás Angliával ugy sem lett volna nagyobb. A Montpensier-házasság által a franczia cabinet az angolnak minden reményét meghiusitotta, mert terve, a spanyol kormánytanácsba kóburgi herczeget ülteti, füstbe ment. Ne nyugtassuk magunkat azzal, hogy e meghasonlás csak futólagos véleménykülönbség. Ne higyjük ezt; Anglia indulata akár whigek, akár toryk alatt, azonegy marad, mert nemcsak érdekei, hanem szenvedelme is meg van sértve. Ha Isabella meghal, tudjuk, milly jövendő vár ránk. Önök (a ministerekhez) jól megfontolták ezt; a mű, mellyet véghez vittek, nem ideiglenes ügy, hanem nemzeti mű, a jövendő idő ügye.

'S ugyan mit tettek készületül e müvök következményeire? Öt év óta foglalkoztak e házassági kérdéssel, ez öt év alatt segédforrásokat, tengeri hadat kellett volna teremteniök. Hol vannak ezek? Nem, mintha valamit elkezdeni akarnék velök, de erejök érzete által elhárítva szeretném látni a kicsinlést, mellyet a világba dobott tiltakozásuk magára vont. Átmenvén a krakói kérdésre nem tudja magának megmagyarázni a trónbeszéd és a válaszfelirat e szavait: Egy váratlan esemény. Számtalan hirlap hirdette ez eseményt, mint megtörténendőt, 's nem hihetem, hogy követeink arról mitsem tudtak volna. Meg vagyok győződve, hogy Francz aországnak előleges és nem utólagos ellenmondása, a három hatalmasság lépését meggátolta volna . . . A másodrangu sta usok valamennyien Francziaország segedelmére szorulnak 's rajtunk függnek szemeik A függetlenségéről aggódó Schweicz, Olaszország és olly sok statusa Europának, mind a mi természetes szövetségeseink. En bizony nem engedem magam át képzelődéseknek; de mikor Francziaország elszigeteltségét hallom emlegetni, 's aztán azon népek számát és hatalmát tekintem, mellyeknek ránk szükségök van, meglepnek engem. Guizot ur azt mondá tegnap, hogy Anglia aggodalmai a földközi tengeren alaptalanok és röviden eloszlandnak; én pedig mondom, hogy ez aggodalmak nagyon is alaposak, 's nem egy könnyen fognak eloszlani. Az idegen cabinetek megolvassák és felosztják egymásközt az embereket. Jól van; mondjátok nekik: Nekünk 35 millió emberünk van; Francziaország Olaszországot, Schweiczot, a kisebb német statusokat, Tunist, Egiptust és Marokkot ótalmazza; és birtokában van Algeriának, hol europai harczvágyát csilapithatja, és hol magának a csaták tüzében tartalékseregeit megedzheti. Es végheteten tengerpartokon vivott ki magának hatalmas befolyást. Ez Francziaországhoz méltó állás. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a történtek menetébe erőszakosan vágjon; véleményem az, hogy előlegesen alkudozás mezején haladjon. Hatalmas egységgel birunk mi, 's karunkat sem Lengyelország sem Irland nem tartja kötve. Még pártbeli zavaraink sincsenek. Mert nem ismerek olly gyülöletes pártot, melly a kormányhoz ne csatlakoznék, ha az bennünket becsületes és nemzeties cselekvésre szólítna fel. Mi már a válaszfelirat második szakaszát illeti, abból e szavakat: „Mi azt felségeddel együtt szerencsének tartjuk,“ kihagyandóknak 's ezekkel pótolandóknak vélném: Francziaország kivánja a békét, 's érteni fog fentertásához méltóságának és jogszerü érdekeinek paizsa alatt“ (Hangos tetszés a baloldalon; nagy mozgalom.) Odilon Barrot pártolja Berryer módositványát 's kéri a kamarát, fogadja azt el egyhangulag, mint a Krakót illető szakasznál tevé. Herbert a bizottság nevében a módositvány ellen nyilatkozik. Lastegrie az egész második szakaszt kihagyatni tanácsolja. Guizot: Midőn a kormány a trónbeszédben biztos reményét nyilvánitotta, hogy a világbéke nem fog megháborittatni, mély és jól meggondolt meggyőződését mondotta ki. E reményt nem csak a király kormánya nyilvánitotta; Londonban, hol a házassági kérdés olly nagy mozgalmat szült, ugyanazon meggyőződés uralkodott, ugyanazon remény nyilvánittatott. E remény az angol trónbeszédben is kimondatott, 's azt a két parlamentház magáévá tette. E remény egész Europában megvan; önök lennének az első kételkedők, önök tennék egyedül kétségbe az europai békét? Ennél komolyabbat sem tehetnének, mi a békét, mellyet ugy hiszem kivánnak, megrenditni képesebb lenne. Fontolják meg, mire tökélik el magokat. Igen, komoly kérdések vannak szönyegen, az egész világ tudja és részt vesz bennök. Es önök illy állapotban mondanák, mikép önök nem hiszik, hogy az europai béke fentartható! Higyjék nekem, épen e közönséges meggyőződés legjobb záloga a békességnek. Ne renditsék meg! Egész Europa véleménye, sőt saját meggyőződésök is ellenök volna. — Berryer megjegyzi, hogy az angol trónbeszéd kitétele koránsem volt olly határozott. Némelly más szónokok után az elhalasztott szakasz szavazat alá bocsáttatván nagy szótöbbséggel elfogadtatik. Ezzel a kamara vitatkozása a kormány külpolitikája iránt befejeztetett. Ezek után több rendü interpellatiok voltak Libanon és Tahiti iránt.

Lyon, febr. 9. A bolondok előtt minden még olly bölcs beszéd is fecsegés A trónbeszéd körüli vita az uzsorás szellem előtt haszontalan szószaporitás és hiú látvány. Pedig nem az. Berryer szavainak itt nagy benyomásuk volt. A franczia vitáknál a világtörténeti jellem félreismerhetlen. A világ előrehalad, 's az események országgyülésről országgyülésre tolják előre egymást. Ama nyilvános vitáknál a közérzelem egyensulyba iparkodik jőni. Mert a gondolkozók előtt egy szó sem megy veszendőbe, és a sajtó által a hallgatóság kiterjed, messzire, Paris, Francziaország és Europa határain tul. Anglia kalmárpolitikát követ, és mások rovására gazdagodni, Francziaország uralkodni akar, a szellem által. E törekvés ellen nincs más gát, mint a többi nemzetek saját szellemének legmagasb fokra emelése. Értsétek meg, nemesb hazámfiai, a kamarák bevezető vitáinak véghetetlen tanulságát! (Egy német levelező.)

(Siècle.) Febr. 9. Ugy látszik, Guizot ur felső parancs nélkül lőtt a whig cabinetre. Mondják, hogy ezen fegy-ellenes cselekedeteért rettenetes itélőszék elé idéztetett 's hogy e pillanatban az itélet már ki van mondva ellene. Hir szerint azon ministeri veterán van hivatva, helyébe lépni, kinek zászlóját a középpontok híven követték, midőn Guizot ur más táborban állott.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszti Szenvey József.

(Szerkesztőségi szállás uri-utcza Horváth-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósitások.

(145) **Biroi árverés.** (1, 3)

A' pesti e. b. váltótörvényszék' f. évi 2208. sz. alatti végzése folytában, a' hitelezőnek 3200 p. ft követelménye ugy járuléki 's egyéb költségek' fedezésére, az ados által elzálogositott rima-brezói vasgyár-részvény (Coalitions Actie), mellynek névszerinti értéke 12000 ft, árverés utján f. évi martius 13kán délután 3 órakor a' váltótörvényszék' első emeletében, Marczibányi-féle házban eladatni fog. Miért is valamint venni kivánók, ugy azok is, kik ezen nevezett elárverezendő vagyon' feleslegére igényt tartanak, jogaik felügyelése tekintetéből ezennel meghivatnak. — Kelt Pesten, februar 16kán 1847.

Szakácsi Csorba Sándor, végrehajtó.

(146) **Biroi árverés.** (2, 2)

Szerdán azaz f. hó 24kén reggeli 9 órakor egy rimabrezói vasgyár egyesületi részvény váltótörvényszéki végrehajtás utján a' tek. kir. e. b. pesti váltótörvényszék előszobájában el fog árvereltetni. Kelt Pesten 1847dik februar 19kén 1847. Illés Antal végrehajtó.

(148) * **Biroi árverés.** (2, 2)

Folyó évi februar 28kán d. u. órákban Nagy-Baghon Modrovich Miklóstól végrehajtásilag lefoglalt szoba, — konyhabeli butor, 's több mérő kukoricza fog árvereztetni.

Magyary Antal fölperesi megbizott.

(335) **Náray Antal elleni csodper.** (2, 3)

47717. Arad város tanácsa felirása szerint Náray Antal több megyék táblabirája hitelezői csődületének határnapja 1847. évi martius 2dikára tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Sanka Lajos táblabiró, perügyelővé pedig Szailer Jakab tiszti alügyész neveztetvén; — ugyanez kihirdettetik. Kelt december 15dikén 1846.

(77) (4, 5)

Már

a' legközelebbi

martius 6- és 8-án

megmásolhatlanul megtörténnek a' nagy

jószág-, arany- és ezüst-lotteriának

összes huzásai

mellynél csupán készpénzben

fél millio

és **33,000** v. ft

nyerendő.

Egy sorsjegynek ára csak **4** pengő forint. 5 sorsjegyre egy ezüst-ingyen-nyerő-sorsjegy, melly 5 v. ftot bizonyosan nyer, ingyen ráadatik.

Bécs 1847. évi januarban.

Perissutti G. M.

cs. kir. szab. nagykereskedő.

Sorsjegyek kaphatók Pesten **Lueff M.** urnál, és minden más hiteles kereskedésekben.

Néhai Turóczy József hátrahagyott vagyonainak birói zár alá vétele.

49291. Pest megyének jelentése szerint néhai Turóczy József táblabirájának hátrahagyott vagyona, mellynek időközbeni haszonvételével együtt leendő kiadásában, a' végrendelet ellenére azt letartóztató özvegy Szalkay Rozália a' dunáninneni kerületi törvényes tábla előtt lefolyt és a' királyi curia által is megvizsgált perben hozott itéleteknél fogva elmarasztaltatott, a' nevezett özvegynek ellentállása és a' miatt is, mivel a' végrehajtó biróság fe szólitására biztositékot nem mutatott, sőt a' tömeg egy részét a' besnyői erdőnek pusztitásával időközben nem kevessé csonkitotta, az illető hagyományosok 's közalapitványok biztositása tekintetéből zár alá vétetett, 's tömeggondnokká Kozák András királyi táblai ügyvéd neveztetett. Ugyanez kihirdettetik. Kelt Karácson hó 29kén 1847. (133) (3, 3)

(322) **Ecker Rosalia elleni csödper.** (2, 3)

420. Pozsony vármegye törvényszékének jelentése szerint Ecker Rozália néhai Ecker Antal Borostyánkői papiros malom tulajdonos özvegye hitelezői csődületének határnapja f. évi martius 2kára tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Rajner András szolgabiró, perügyelővé pedig Petőcz Sándor tiszti alügyész neveztetvén; ugyanez kihirdettetik. Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

(323) **Polák Dávid elleni csödper.** (2, 3)

916. Pozsony vármegye törvényszéke jelentése szerint Polák Dávid pozsony-várallyai bőr kereskedő hitelezői csődületének határnapja folyó évi martius 2dikára tüzetvén ki, 's tömeggondnokká Nagy Leander, perügyelővé pedig Imely Antal tiszti alügyész neveztetvén; ugyanez kihirdettetik.

Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

(301) **Ifjabb Gyra Naum elleni csödper.** (3, 3)

48694. Pest város tanácsa jelentése szerint, ifjabb Gyra Naum hitelezői csődületének határnapja 1847dik évi martius 1-jére tüzetvén, 's tömeggondnokká Szabó Menyhért, perügyelővé pedig Stökl Lajos hites ügyvéd neveztetvén; ugyanez kihirdettetik. Kelt Karácson hó 22kén 1846.

(321) **Néhai Udránszky Dániel elleni csödper.** (3, 3)

419. Szepes vármegye felirása szerint néhai Udránszky Dániel szepesi kanonok hitelezői csődületének határnapja 1847dik évi martius 2dikára tüzetvén ki; 's tömeggondnokká Fragner János, perügyelővé pedig Késmarszky Rudolf neveztetvén; ugyanez kihirdettetik. Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

(305) **Grünczveig H. elleni csödper** (3, 3)

48698. Pest város tanácsa országszerte kihirdetés tekintetéből jelentvén: hogy Grünczveig H. elleni csődper felvételére folyó 1847dik évi martius 1-ső napja tüzetvén ki határidőül, tömeggondnokká Strasser Salamon, perügyelővé pedig Molnár József hites ügyvéd neveztetett ki; ugyanez szokott mód szerint kihirdettetik. Kelt Karácson hó 22dikén 1846.

(104) **Heckenast Gusztáv** (1, 2)

pesti könyvárus- és kiadónál váczi-utczában 15 sz. a. megjelent és minden hiteles könyvárusnál kapható:

FOGARASI JÁNOS,

müvelt magyar nyelvtan

elemi része.

Minden eddigi magyar nyelvtanok kiegészitése- 's megigazitásaul, született magyarok 's más jártasbak számára.

Nagy 8rét. Csinos boritékba 3 frt p. p.

Legujabb és legteljesb német és magyar

Zsebszótár,

legujabb helyesirás szerint, 's az ujonan alakitott vagy feléleszlett szókkal bővitve öszveirta

Alsó-viszti Fogarasi János.

Második, jobbitott és sok ezer uj szókkal bővitett kiadás.

Első vagy német magyar rész.

Kis 8rét, két hasábban, és nagyobb 's olvashatóbb betükkel nyomva minden eddigi magyar-német zsebszótáraknál.

Első és második füzet:

A—P betüt foglalván magában (584 lap.)

Ezen német-magyar rész 3 füzetben jelenendik meg. Előfizetési ára a' 3 füzetnek csak 2 ft p. p.

(150) **Gyógyszertár-eladás.** (1, 3)

Pest szabad kir. városban kecskeméti kapunál, a' „magyar koronához“ czimzett, néhai Frühbauer Ferencz hagyományához tartozó gyógyszertár tanács végzés nyomán, f. é. böjtmás hó 15kén a' telekhivatalban, hol szinte a' feltételek mindenkor láthatók, közárverés utján eladatni fog.

(980) **Hirdetmény.** 11, 0)

A' városerdejében Hermina mezején levő kerti-házamban november 1-től kezdve, több ezer darab hideg- és meleg üvegházi növények u. m. rhododendronok, indiai azáleák, malaleucenok, erricenek 'stb. továbbá: cameliák, virágok és bokréták a' legjutányosb szabott árakért eladatni fognak; ugyszinte a' télen át virágasztalok is fognak rendeztetni, hová a' t. cz. uraságok és virágkedvelők ezennel tisztelettel meghivatnak. — Ugyanott 24,000 darab két és hároméves eperfa eladandó. Bartl János.

(147) **Eladó ménló.** (1, 3)

Sáadé telivér arab Sáadé anyától, telivér angol Zohráb apától, Redrower telivér angol öreg apától és Miss Jury telivér angol öreg anyától nemzett, báró Putteáni méneséböli, 15 , markos, 6 éves, jegynélküli, világos pej telivér arab mén, szabad kézből eladó. Áll Pesten az üllői-uton a' gazdasági intézet köztelkén, hol Sonnenmayer lovászmesternél és József-téren 222dik sz. alatt 1-ső emeletben bővebb értekezés szerezhető P. D.-hez czimzendő bérmentes levéllel vagy személyesen.

Lotteria-huzások.

Budán febr. 20kán: 49. 69. 47. 75. 87.
Bécsben febr. 13kán: 19. 60. 0. 59. 28.
Kassán febr. 13kán: 74. 55. 36. 27. 5.

Nemzeti szinház.

Febr. 19kén (pénteken): Fiesco Schilleri szom. ját.
Febr. 20kán: Csikós ered. népszinmü. Irta Szigligeti.
Febr. 21kén: Farsangi iskola. Ered. vigj. Irta Vahot Imre.
Febr. 22kén: Dom Sebastian nagy opera. (Beck és Wangel urak vendégjátéka).

Gabonaár váltó garasokban.

				Tisztabúza	Kétszeres	Rozs	Árpa	Zab	Kukoricza
Pesten,	febr.	19.	(pesti m.)	300—335	— — —	250—260	215—230	110—116	220—240
Aradon,	„	12	(pozs. m.)	— 200 —	— 160 —	— 140 —	— 110 —	— 80 —	— 140 —
Veszprémben,	„	13.	„ „	2 0—210	165—170	155—160	110—115	70— 72	122—125
Ujbecsén,	„	6.	„ „	210—220	170—180	— — —	85— 90	75— 80	110—160
Mosonyban,	„	18.	„ „	180—254	155—190	155—180	100—135	74— 84	148—160
N.-Szombaton,	„	12	„ „	198—200	— — —	176—184	132—136	80— 82	— — —
Pozsonyban,	„	12	„ „	207—226	— — —	152—180	130—135	80— 83	— 165 —
Miskolczon,	„	17	„ „	215—220	195—200	190—195	170—175	64 — 68	165—170

Status-papirosok és részvények árkelete

Bécs, febr. 19kén 1847. 5 pcent st. köt. 108 ft p. 4 pcent. st. köt. 99⅞ ft 3 pcent st. köt. 73⅞ ft 1834ki st. kölcs. (500 ft) 767¹ ft 1839ki (250 ft) 300 ft. 1839ki (50 ft) 62 ft. Bankrészvények darabja 1572 ft. Pesti középp. vasut (100 ft) 98 ft. Nagyszombati (100 ft) — ft. Pesti lánczhid-részvény (100 ft) — ft. — Gőzhajó részv. (500 ft) 680 ft. — Eszterházy-sorsjegy 62 ft. p. p.

Dunavizállás.

Budán febr. 20kán regg. 8 ór. 6' 10" 0''' 0 fölött.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomtatja Landerer és Heckenast Pesten.